

Organisering av skoleuka for 1. – 4.årstrinn i Sigdalskolen

Bakgrunn:

Høsten 2016 ble en ny fag- og timefordeling iverksatt som følge av økt timetall i naturfag på barnetrinnet. I mai 2018 vedtok Stortinget en ny plikt til å gi intensiv opplæring til elever på 1.-4 trinn som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning. Intensiv opplæring er en plikt for skolen, men gir ikke en korresponderende rettighet til eleven.

Sigdal kommune har ikke endret skoledagsorganiseringen etter at nye lovkrav ble innført. Skolene har ivaretatt lovkravet etter beste evne, som en midlertidig løsning. Sigdal kommune må nå finne en tilfredsstillende og god løsning som innfrir lovkravene, og slik at vi tilrettelegger for et best mulig læringsmiljø for elevene.

Høring

Høringen gjelder organisering av skoleuka for 1. - 4.årstrinn.

En ny organisering av skoleuka/skoledagen vil være en endring som berører mange og vil påvirke flere forhold. Sigdal kommune har derfor lagt opp til en bred og grundig høringsrunde, slik alle berørte parter får muligheter til å uttale seg og bli hørt i prosessen. Høringsuttalelsene vil bli en del av vurderingsgrunnlaget for rådmannens tilrådning når saken skal behandles i hovedutvalg for oppvekst og kultur 08.april og i kommunestyret 25.april.

En evt. endring i skoledagsorganiseringen fra 4 til 5 dager vil resultere i endret SFO tilbud, noe som igjen vil kreve oppdatering av vedtektene for SFO. Det vil derfor i tilknytning til denne høringen legges frem et forslag til revisjon av dagens SFO vedtekter.

Historisk bakgrunn.

I Norge la enhetsskoletanken til grunn for utbygging av skolesystemet gjennom forrige århundre. Enhetsskolen hadde to dimensjoner: For det første skulle den omfatte alle elever, og på den måten gi et felles tilbud som skulle bidra til utjevning av geografiske og sosiale forskjeller. For det andre skulle de ulike nivåene i opplæringen henge sammen og bygge på hverandre, slik at fullført folkeskole åpnet for deltakelse i videre skolegang.

I 1997 starta 6- åringene på skolen og det ble det nødvendig med ny læreplan for hele grunnskolen. 6-åringene skulle få lære gjennom lek selv om de ble skolebarn, og det ble derfor satt av tid i fag- og timefordelingen til *frie aktiviteter* for de yngste elevene. På denne tiden hadde ikke Norge noe kvalitetssikringssystem for skolene.

Vi deltok i Pisa- undersøkelsen for første gang i år 2000. Resultatene var negative. Norske elever rapporterte også om mest bråk, uro og sløsing med tid av samtlige OECD-land. I 2006 lå norske elever under OECD-gjennomsnittet i både lesing, matematikk og naturfag. Norge hadde en tilbakegang i perioden 2000-2006. Dette ble kalt for «Pisa- sjokket», og det ble satt inn kraftige tiltak mot skolene i Norge:

- Fag og timetallsfordelingen ble endret.
- Det ble satset på grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og skriving

Pisa- undersøkelsen i 2012 og 2015 viste at norsk skole var på rett vei og på stø kurs i riktig retning.

Fag og timefordeling

I grunnskolen gis timene som årstimer i løpet av hovedtrinn. Grunnskolen er delt i to hovedtrinn: barnetrinn (1.-7. trinn) og ungdomstrinnet (8.-10. trinn), og må fordeles på enkelttrinn og uker lokalt. Elevene har opplæring i 38 uker, og disse ukene skal fordeles innenfor en ramme på 45 uker. Tabellen viser utvikling av timetallet fra 1997 til 2014, der timetallet for de yngste elevene er vesentlig utvidet både før og etter innføringen av Kunnskapsløftet.

Fra 2000 til 2013 ble grunnskolens totale timetall utvidet fra 7153,5 timer til 7856 timer. Barnetrinnet har fått størst andel av styrkingen. Norsk og matematikk er de fagene som har fått størst andel av økningen.

- Ungdomstrinnet fikk i 2012 en liten utvidelse fra 22,5 til 23 uketimer.
- I 2016 ble timetallet økt med en time naturfag i uka.
- Barnetrinnet har 11 fag, og der er det ingen valgmuligheter innenfor den ordinære strukturen.
- På ungdomstrinnet er det 13 fag.
- Læreplanene i fellesfagene norsk, matematikk, engelsk, naturfag, samfunnsfag og kroppsøving er gjennomgående for hele grunnsopplæringen.

Tabell 6.1 Utvikling av timetall i grunnskolen fra 1997 til 2014. Alle nasjonale tabeller og retningslinjer viser timetallet i 60 minutters timer.

Fag	1997 – L97			2014 – LK06		
	1.–7. trinn	8.–10. trinn	Sum 1.–10. trinn	1.–7. trinn	8.–10. trinn	Sum 1.–10. trinn
Norsk	1126	399	1525	1372	398	1770
Matematikk	727	313	1040	888	313	1201
Naturfag	299	256	556	328	249	577
Samfunnsfag	356	285	641	385	249	634
Religion, livssyn og etikk ¹ (RLE)	399	185	584	427	153	580
Engelsk	271	256	527	366	222	588
Fremmedspråk m/alt. ²	-	228	228	-	222	222
Kroppsøving	370	228	598	478	223	701
Kunst og håndverk	456	171	627	477	146	623
Musikk	285	85	370	285	83	368
Mat og helse (heimkunnskap)	114	85	199	114	83	197
Utdanningsvalg	-	-	-	-	110	110
Valgfag	-	-	-	-	171	171
Elevrådsarbeid	-	71	71	-	-	-
Frie aktiviteter	185	-	185	-	-	-

Ordinær fag- og timefordeling

Dagens fag og timefordeling ser slik ut:

Tabell 1 Ordinær fag- og timefordeling for elever på 1.-10.trinn skoleåret 2018-2019 ²					
Fag/trinn	1.-4. trinn	5.-7. trinn	Sum	8.-10. trinn	Sum grunnskole
KRLE			427	153	580
Norsk	931	441	1372	398	1770
Matematikk	560	328	888	313	1201
Naturfag	187	179	366	249	615
Engelsk	138	228	366	222	588
Fremmedspråk / fordypning			0	222	222
Samfunnsfag			385	249	634
Kunst og håndverk			477	146	623
Musikk			285	83	368
Mat og helse			114	83	197
Kroppsøving			478	223	701
Valgfag ³			0	171	171
Utdanningsvalg			0	110	110
Fleksibel time			38	0	38
Fysisk aktivitet	0	76	76	0	76
Samlet minstetimetall			5272	2622	7894

2) Skoleeier kan omdisponere inntil 5 prosent av timetallet i fag til andre fag, [jf. opplæringsloven punkt 2.1.1](#). Elevene har fremdeles rett til det samlede totale minstetimetallet. Det er opp til skoleeier å bestemme fordelingen av de fleksible timene på hvert enkelt årstrinn. Omdisponering av timer mellom fag kan likevel bare skje innenfor de enkelte hovedtrinna. (1.-4., 5.-7. trinn og 8.-10. trinn)

3) Timetallet i valgfag skal fordeles med 57 timer på hvert trinn.

Sigdal kommune (skoleeier) har hjemmel og ramme for å fastsette antall skoledager og skoledagens lengde med tanke på tilstedeværelse og undervisningstid. Dette følger av opplæringsloven § 2-2. *Omfanget av grunnskoleopplæringa i tid* :

Elevenes minstetimetall er bestemt gjennom forskrifter gitt av Kunnskapsdepartementet, og kommunen er pliktig til å gi elevene minimum dette timetallet. I rundskriv 1-2013 fra Udir står det: «Det er fastsatt et samlet minstetimetall for elever på 1.-7. trinn og for elever på 8.-10. trinn som elevene har rett til. Skoleeier har plikt til å gi dette timetallet, men står fritt til å tilby flere timer.»

Minstetimetallet for elevene på 1.-7.trinn er på 5272 timer, og opplæring skal fordeles over minimum 38 uker. Sigdal kommune har undervisningsøkter på 45 minutter. Elevene skal da ha tilbud om minimum 184,98 uketimer á 45 min i løpet av 1.-7.trinn.

Det står videre i opplæringsloven § 2 -2: «Kommunen gir forskrifter om skole- og feriedager i skoleåret for elevene (skoleruta) Forskrifta skal være tilpassa avviklinga av nasjonale prøver. Departementet kan gi forskrifter om rammer for daglig skoletid og om pauser for elevene». Av § 1-6 i forskrift nr.724 til Opplæringsloven presiseres de ytre rammene for skoledagen: «Undervisningen skal i regelen ikke starte før kl.08.00 og ikke slutte etter kl.15.30. Undervisningen kan organiseres i undervisningsblokker av ulik lengde.»

Dagens ordning ved barneskolene i Sigdal:

1.-4. trinn har totalt 100 timer i uka (45 min). 5.-7 trinn har 84 timer i uka (45 min). Timene er fordelt med 22 timer på 1. og 2. trinn og 28 timer i uka på 3.- 4. 5.- 6.- og 7. årstrinn. Timene for 1.-2.årstrinn er fordelt på 4 dager. 3., 4., 5., 6. og 7.årstrinn har 5 dagers uke. Sum årstimer på 1.-7. trinn er 5 244.

Dagens skoledagorganisering						
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Sum
1.trinn	6	4		6	6	22
2.trinn	6	4		6	6	22
3.trinn	6	4	6	6	6	28
4.trinn	6	4	6	6	6	28
Sum 1.-4						100
Årstimer 45min						3800
Årstimer 60 min						2850
5.trinn	6	4	6	6	6	28
6.trinn	6	4	6	6	6	28
7.trinn	6	4	6	6	6	28
Sum 5-7						84
Årstimer 45						3192
Årstimer 60 min						2394
Sum årstimer 60 min 1.-7.						5244

Dette er høstens elevtall (GSI 1/10-18) og elevtimetall med dagens skoledagsorganisering:

Elevtall og elevtimetall ved skolene i Sigdal 2019/2020

Eggedal skole								
Trinn	1	2	3	4	5	6	7	Totalt
Elevtall	9	6	16	8	11	8	15	73
Undervisningstimer pr uke	22	22	28	28	28	28	28	184
Elevtimer pr uke	198	132	448	224	308	224	420	1 954
Nerstad skole								
Trinn	1	2	3	4	5	6	7	Totalt
Elevtall	8	11	18	12	14	18	12	93
Undervisningstimer pr uke	22	22	28	28	28	28	28	184
Elevtimer pr uke	176	242	504	336	392	504	336	2 490
Prestfoss skole								
Trinn	1	2	3	4	5	6	7	Totalt
Elevtall	10	13	11	15	9	17	18	93
Undervisningstimer pr uke	22	22	28	28	28	28	28	184
Elevtimer pr uke	220	286	308	420	252	476	504	2 466
Sigdal ungdomsskole								
Trinn					8	9	10	Totalt
Elevtall					53	46	42	141
Undervisningstimer pr uke					61,25	61,25	61,25	183,75
Elevtimer pr uke					3246,25	2817,5	2572,5	8 636

Skoledagen er organisert slik:

Skole	Start all dager	Slutter aller dager med unntak av tirsdag	Slutter tirsdag	Merknad
Nerstad skole	8:20	13:50	12:05	Friminutt etter mat:11:05-11:20- 2 friminutt på 20 min. <i>Småskoletrinnet legger inn pauser og friminutt etter behov og aktivitet.</i>
Prestfoss skole	8:15	14:05	12:00	Friminutt etter mat:11:00-11:30- 2 friminutt på 20 min. <i>Småskoletrinnet legger inn pauser og friminutt etter behov og aktivitet.</i>
Eggedal skole	8:20	14:05	12:05	Friminutt etter mat:11:10- 11:35, 2 friminutt på 15 min. <i>Småskoletrinnet legger inn pauser og friminutt etter behov og aktivitet.</i>
Ungdomsskolen	8:10	13:55	14:45	Matfri:10:45-11:20. 4 friminutt på 10 min. (5 friminutt på 10 min på tirsdager)

Skoledagens lengde og organisering er i stor grad styrt av skyss-tidene til og fra skolen.

Vurdering av dagens ordning.

Det er viktig at vi får en grundig og bred drøfting omkring organiseringa av skoleuka for småskoletrinnet. Sigdal kommune har hatt dagens ordning over flere år. Med de endringene som foreligger, er det nødvendig med en gjennomgående evaluering av ordninga. Med dagens minstetimetall blir det 6 undervisningstimer fire dager i uka for elever fra 3.-7. trinn. Tirsdager er det 4 undervisningstimer for alle. Onsdag har 1.- 2 trinn fri. Sigdal kommune gir i dag et timetall på 5244 årstimer. Kravet til minstetimetallet er 5272 årstimer. Dette er cirka en skoletime i uka (45 min) for lite i løpet av barneskolen. Denne timen må vi innføre i Sigdal. Det er mange perspektiver å vurdere organiseringa av skoleuka ut fra. Både firedagers skoleuke og femdagers skoleuke har fordeler og ulemper alt etter hvilket perspektiv og ståsted som velges.

I denne utredningen vurderes fire eller femdagers skoleuke ut fra følgende perspektiver:

- Pedagogiske forhold
- Barnets og familiens behov
- Reduserte stillinger og konsekvenser
- Likestilling
- Rekruttering
- Sosial utjevning
- Sigdal kommunes mål om økt bosetting
- Økonomi/ressurser
- Skoleskyss
- Praktiske forhold knytta til SFO

Pedagogiske forhold:

Målet med økningen av timetallet for 1.- 4. årstrinn har vært å styrke tilbudet for de yngste. Kommunene har en plikt til å tilby intensiv opplæring til elever som henger etter i lesing, skriving eller regning.

[I Stortingsmelding 21 «Lærelyst, tidlig innsats og kvalitet i skolen»](#) vektlegges tidlig innsats. For at barn og unge skal ha lyst til å lære, være motiverte og oppleve mestring, må alle som har en rolle i utdanningssystemet være preget av lærelyst. Tidlig innsats er avgjørende for å gi alle barn og unge en opplæring som rustet dem for fremtiden. Det er strengere krav til tidlig innsats. Tidlig innsats innebærer at barnehagene og skolene setter i verk tiltak for barn og elever med en gang det er behov, når som helst i barnehage- og skoleløpet. Ferdigheter og erfaringer barnet tilegner seg tidlig i livet, vil ha betydning for læringsmuligheter senere i livet. Læringsutbyttet vil være ulikt fra førskolealder, fordi barna vil komme til barnehagen og skolen med ulike forutsetninger for læring. Noen vil profitere på at de har blitt rikelig stimulert og har gode forkunnskaper og ferdigheter både språklig og sosialt. Andre kan ha utviklingsforstyrrelser, sykdommer eller andre utfordringer som kan hemme en god utvikling. Tiltak tidlig viser seg å ha stor betydning for senere læringsutvikling og læringsutbytte. Lesesenteret henviser til en studie som viser tydelige resultater. Elever som fikk intensiv hjelp for lesevansker i første eller andre klasse, utviklet seg bedre enn elever som fikk samme typen intensiv hjelp et par skoleår senere. Særlig utbytte av hjelpen hadde førsteklasingene på både kort og lang sikt. Programmet som ble testet ut i den nord-amerikanske studien har mange likhetstrekk med opplegget forskere ved Lesesenteret har utviklet.

Resultatene på de nasjonale prøvene i Sigdal er noe ujevne. I 2015 lå 5 trinn under nasjonalt nivå, i 2016 over nasjonalt nivå, og i 2017 og i 2018 på nivå med nasjonalt snitt. Engelsk er et fag som utmerker seg ved svake resultater over tid.

Undersøkelsene viser at elevene trives godt på skolen i Sigdal.

1. og 2. trinns elevene går som tidligere nevnt på skolen 3 hele dager og en litt kortere. Skoledagen for disse elevene starter mellom 08 15 og 08 20 og slutter mellom 13 50 og 14 05 mandag, torsdag og fredag. Tirsdager slutter de på skolen mellom 12 00 og 12 05. En skoledag på 6 undervisningstimer kan for enkelte oppleves som lang, og det kan være krevende for elevene å opprettholde konsentrasjonen i en så lang skoledag.

Dagens ordning med firedagers skoleuke gir elevene en «pause» midt i uka. For en del elever er det et positivt avbrekk i skoleopplegget. Fridagen kan også være en god lekse dag for elevene.

Gode rutiner og kontinuitet i opplæringen er viktige rammefaktorer i all opplæring. Dette gjelder også for de yngste elevene. Å ha fri en dag i uka gir et opphold og et avbrekk i dannelsen, og enkelte elever kan oppleve oppholdet som å miste tråden og må starte på nytt 2 ganger pr. uke. Dette vil håndteres på en god måte med 5-dagers skoleuke.

Skolen har større fleksibilitet i timeplanlegging og tilrettelegging dersom timene fordeles på 5 dager. Det vil bl.a. åpne for å legge basisfagene til første del av dagen. Formiddagsøkta er for de fleste elevene den beste læringsøkta. En femdagers skoleuke vil også gi plass for flere og lengre pauser i løpet av skoledagen.

Med alle timene lagt på 4 dager legger det noen føringer på timeplanarbeidet. Praktiske løsninger må i noen tilfeller velges i stedet for de beste pedagogiske løsningene.

Kommunene skal gi elevene tilbud om leksehjelp to timer i uka. Med dagens organisering må et slikt tilbud legges før eller etter vanlig skoletid, eller som en del av skolefritidsordninga for de elevene som bruker den. I Sigdal gis det tilbud om leksehjelp 1 time på tirsdager og torsdager etter skoleslutt.

Med femdagers uke kan det bli plass innenfor skoledagen til leksehjelp.

Ut fra sosiale betraktninger er ikke klasserommet bare et sted der det foregår undervisning og faglig læring. Det er også et sted der det foregår sosial samhandling mellom elevene, Betydningen av jevnalderfellesskapet kommer klart fram når elever vurderer sin egen sosiale kompetanse på skolen. På den sosiale arenaen i skolen er det vesentlig for elevene å ha en kompetanse som innebærer sosialt initiativ og utfoldelse. For barn og unge er det viktig «å være en av dem» (Pedersen, 1998). «Å være en av dem» innebærer å ha tilhørighet i en gruppe av jevnaldrende der man har venner og opplever sosial deltakelse og interaksjon. Jevnalderrelasjonen er kommunikativt. Relasjoner må oppnås.

Kunnskapsløftet setter klare kompetansekrav til elevene på alle trinn. Dette krever et økt faglig fokus. For å kunne gjøre dette på en god måte, kan det være hensiktsmessig å ha undervisning fordelt over 5 dager. Det gir rom for å fordele teoretiske og praktiske fag på en god måte.

Barnets og familiens behov:

Et mye brukt argument for å beholde firedagers skoleuke for de yngste er at barna har behov for en fridag i uka for «å hente seg inn». Det foreligger ingen forskningsresultater eller annen dokumentasjon på at det er noen sammenheng mellom en fridag i uka og læringsutbyttet, men for mange kan det være godt med en dag fri hver/annenhver uke. I familier der barnet er hjemme sammen med mor eller far eller andre som står dem nært, kan skolefridagen være en mulighet for fellesskap og ulike aktiviteter.

Samtidig vet vi at situasjonen i mange familier er at begge foreldrene er i full jobb og har begrensede muligheter for å jobbe redusert. Hvordan dette løses i Sigdal i dag har vi ingen fullstendig oversikt over, men de mest vanlige løsningene er SFO, andre barnepassløsninger eller at barnet er alene hjemme. Ca. 80 prosent av Sigdalsbarna er i barnehagen 5 dager i uka, og bare ca. 27 prosent av skolelevnene benytter seg av SFO- ordningen på onsdag.

Med en femdagers skoleuke vil den tida som ikke er undervisningstid fylles opp med SFO-tilbud, fysisk aktivitet/leik, leksehjelp og utvidet matfriminutt.

Reduserte stillinger:

Kommunesektoren er den sektoren som sysselsetter flest personer i deltidsstillinger, og slik er det i Sigdal også. Dette er særlig innenfor helse, skole og barnehage. Flere begrunner reduksjonen med at de ønsker seg fri på onsdager, da 1. og 2. trinn har skolefri. For å kunne planlegge, samarbeide og koordinere aktiviteter i skolen, er det en fordel om alle ansatte er tilstede hver dag. At det ofte er en eller flere ansatte som er borte fra jobb kan være krevende for andre ansatte og for elevene som må forholde seg til "mange" voksne. Stabilitet og forutsigbarhet i staben er en viktig faktor.

Noen foreldre ønsker å jobbe deltid uansett, og det er viktig å legge til rette for at de som ønsker det får muligheten, selv om dette kan skape utfordringer for arbeidsgiver og næringslivet.

Eierstyrene i barnehagene opplever at mange barn har fri på onsdager eller har fulltidsplass, men at de tas ut av barnehagene på onsdager. Dette skyldes at flere foresatte på de laveste skoletrinna har fri fra jobb den dagen. Virkningen av dette er at det fører til utfordringer med gruppe- og avdelingssammensetninger, ansattkabal, og gjennomføring av det pedagogiske opplegget. En annen utfordring for barnehageeier er å få på plass den pedagogressursen som de skal ha. Flere pedagoger ønsker å jobbe redusert stilling, og disse stillingene for ett og ett år om gangen er det vanskelig å få ansatt kvalifisert arbeidskraft i. Dette resulterer i at arbeidsgiver må søke kommunen om dispensasjon fra utdanningskravet. Pr. dags dato er det vanskelig å si noe eksakt om en endring av skoleuka vil føre til et annet mønster i barnehagene, men det antas at flere vil benytte seg av en barnehageplass på onsdag, dersom større søsken var på skolen og foreldene i arbeid.

Likestilling

Sigdal kommune, som en stor arbeidsgiver, bør legge til rette for at kvinner selv kan delta i arbeidslivet. Da er håndtering av barnepass en av flere faktorer som det må legges til rette for. 4-dagers skoleuke og fravær av SFO-tilbud på onsdager, krever at familiene må håndtere dette selv. Statistikk viser at det er kvinnene som da er hjemme for å passe barna. Hvorvidt en endring av skoleuka fra fire til fem dager vil ha en innvirkning på likestilling er det vanskelig å si noe bestemt om.

Det er imidlertid et viktig signal fra en stor arbeidsgiver at kommunale ordninger legger til rette for et individuelt reelt valg. Et valg som også hegner om muligheten for utjevning mellom kjønnene. Kommunen skal arbeide for økt likestilling og en fem dagers uke kan bidra til dette.

Rekruttering

Sigdal kommune har fram til nå lyktes med å rekruttere kvalifisert arbeidskraft til kommunen, men kan i framtiden oppleve som mange andre kommuner utfordringer knyttet til rekruttering av kvalifisert arbeidskraft. Spesielt gjelder dette innenfor barnehage, skole og helse og omsorgsyrkene. Yrker som vi, iht. prognoser, vet utdanner og rekrutterer for få. I Sigdal kommune er det et stort antall ansatte som av ulike årsaker jobber deltid. Det er behov for ytterligere tiltak for å sikre kvalifisert arbeidskraft i tiden framover i ovennevnte sektorer. Dette for å kunne opprettholde tjenestetilbudet og kvaliteten.

En virksomhet som satser på heltidsstillinger har lettere for å trekke til seg kompetent arbeidskraft og holde på den. Den vil derfor ha større muligheter for å utvikle gode fagmiljøer.

I Sigdal er det slik at de fleste som jobber redusert vil ha fri på onsdag. Dette skaper utfordringer i flere sektorer.

En 5 dagers skoleuke med tilbud om SFO vil legge til rette for at de som ønsker det, kan jobbe 100 prosent. Dette kan bidra til å bøte noe på rekrutteringsutfordringene.

Sosial utjevning

Mange foresatte ønsker å være hjemme med egne barn en dag i uka. Det er all grunn til å tro at barna blir godt ivaretatt. For enkelte barn er det derimot ikke slik at dagens ordning nødvendigvis er til det beste.

Forskning viser at opphold i barnehage og skole er sosialt utjevnende og stimulerende for barn. Dette gjelder i særdeleshet overfor barn med minoritetsbakgrunn og også barn med sosialt utfordrende bakgrunn. Videre viser undersøkelser at barn i tidlig alder stimuleres og utvikles på en god måte i barnehage og skole. Det er et samfunnsansvar å sikre at denne utviklingen kommer alle barn til gode. At skolen deltar aktivt i oppdragelsen og atspredelsen til elevene kan anses som et gode.

Sigdal kommunes mål om økt bosetting

Sigdal kommune skal være en attraktiv tilflyttingskommune og målet er 1,5 prosent befolkningsvekst hvert år. I samfunnsdelen i kommuneplanen for 2015-2030 er det et mål at kommunen skal tiltrekke seg unge og barnefamilier. De fleste unge familier i dag er avhengig av to inntekter, og vil mest sannsynlig ha behov for tilsyn til barna hele uka. En 4 dagers skoleuke kan være en begrensende faktor, og særlig for innflyttere med manglende nettverk i kommunen. En 5 dagers skoleuke kan være med på å bidra til økt bosetting.

Økonomi/ressurser:

En endring fra fire til fem skoledager vil ikke gi økte driftsutgifter i skolen, da det kun er timeplantekniske endringer som må til.

Det vil være nødvendig med noen endringer i bruken og organisering av ressursene ved en evt. 5 dagers skoleuke. Oppgavene/endringene vil kunne løses innenfor dagens budsjettammer. Politikerne i Sigdal har vedtatt og fastsatt et rammetimetall på 1197 i uka. Rammetimetallet fordeles ut til skolene gjennom en fordelingsmodell. Denne modellen vil fordele lærertimer ut til hver skole. Faktorer som påvirker fordelingen er: Antall elever, tidlig innsats/lærernorm og spesialundervisning. Fordelingen av lærertimer til klassene er delegert til den enkelte rektor.

Elevtallsutviklingen viser en betydelig nedgang de nærmeste årene, noe som kan innvirke på rammetimetallet.

Skoleskyss

Jfr. Opplæringsloven § 13- 4 er det Fylkeskommunen som er ansvarlig for skyss, reisefølge og tilsyn etter opplæringsloven kapittel 7, bortsett fra bla skyss for grunnskolelever og voksne som har rett til skyss grunnet særlig farlig eller vanskelig skolevei. Buskerud kollektivtransport AS (Brakar) er merkenavnet på kollektivtjenestene i Buskerud og navnet på Buskerud fylkeskommunes administrasjonsselskap. Brakar har ansvaret for drift, utvikling, bestilling og samordning av kollektiv persontransport og skoleskyss i hele fylket. Nettbuss kjører på kontrakt med Brakar.

Sigdal kommune betaler en fast pris pr. elev for ordinær skyss. Administrasjonen har vært i kontakt med Brakar AS, og har gjennomført en drøfting av en eventuell kostnad og mulighet for 5 dagers uke for alle elever i kommunen. Brakar skriver i referatet fra møtet: «*Med ovennevnte ekstra transport med buss vil dette medføre en ekstra kostnad for Brakar samt økt kostnad til drosjekjøring for de elever som har et behov. Denne økte kostnaden vil ikke påvirke kommunens kostnad da dere betaler avtalt persontakst.*»

Sigdal kommune administrerer skyss til de som har farlig skolevei. Her er det gjort avtale om transport pr tur, og ikke pr. elev. Utgiftene til skyss i forbindelse med farlig skolevei vil kunne få en liten kostnadsøkning, dersom drosjene må kjøre en ekstra tur evt. at det må settes inn en ekstra drosje dersom elevene ikke får plass i samme drosje.

Praktiske forhold knytta til skolefritidsordning (SFO):

Skolefritidsordning (SFO):

Sigdal kommune gir i dag tilbud om skolefritidsordning til elever i 1. til 4. trinn ved alle barneskolene. Det gis i dag tilbud om halve og hele plasser. (inntil 14 timer og inntil 28 timer i uka. En forutsetning for at SFO tilbud skal gis hver morgen, ettermiddag og skolefrie dager på hver skole, er at det skal være minimum 5 barn som har behov ved hovedopptaket. Pr. dags dato er det Nerstad SFO som har SFO hele onsdager. Det var elever ved hovedopptaket som ønsket SFO på onsdag både i Eggedal og i Prestfoss, men tilbudet ble ikke iverksatt da det var under 5 barn.

Elever på SFO

	Antall elever	1/1 plass	1/2 plass	hel onsdag
Eggedal	5		5	
Nerstad	19	50	14	10
Prestfoss	13	3	10	
Sum	37	53	29	

Av de 10 som benytter SFO på onsdag er det 7 elever i fra 1. og 2. trinn

Av de 37 barna som har SFO er det totalt 29 barn fra 1. og 2. trinn

Kravet om minimum 5 barn ved hovedopptaket kan oppleves som uforutsigbart og lite brukervennlig for foreldrene. Det kan også føre til at foresatte som jobber fulltid får utfordringer med barnepass på onsdager.

Et SFO tilbud 5 dager i uka for 1.-4. trinn alle skoledager ved alle skolene i Sigdal vil gi økt handlefrihet og fleksibilitet for de foresatte.

En 5 dagers skoleuke vil trolig sette krav om SFO tilbud på onsdag ved alle barneskolene. Pr. dags dato er det kun Nerstad SFO som har SFO onsdager SFO tilbudet som går inn i skoledagen ved en femdagers uke må ha en fleksibel organisering som tar hensyn til aktiviteter, romsituasjon m.m. Det vil kunne åpne for leksehjelp og et tettere samarbeid med kulturskolen i løpet av skoledagen. Noen vil vel se muligheter for at det også kan legges andre fritidsaktiviteter inn i skoledagen. Det vil selvsagt spare mange foreldre for mye ekstra kjøring, men samtidig må en ikke lage for tettpakket program. Da kan lett det viktigste målet med en ekstra dag forsvinne.

SFO-tilbudet før og etter skoletid vil følge dagens åpningstider, men det vil være en mulighet for en endring av innhold og organisering. Et endret SFO tilbud vil kreve oppdatering av vedtektene for SFO. Det vil derfor i tilknytning til denne høringen legges frem et forslag til revisjon av dagens SFO vedtekter.

Det vil kunne bli en liten kostnad på tjeneste SFO. Denne vil være avhengig av hvor mange elever som vil benytte seg av tilbudet og en evt. bemanningsøkning dersom det skal være et SFO tilbud ved alle skolene uansett antall påmeldte ved hovedopptak.

Skoleskyssen er en faktor i organiseringen av skoledagene. Under en forklaring på når ca. skoledagen slutter.

Skyss 1	skyss 1 er 6 timer på skolen fram til ca. 14:00	skyss 3	skyss 3 er 7 timer på skolen fram til ca. 15:00
Skyss 2	skyss 2 er 4 timer på skolen fram til ca. 12:00	Skyss 4	skyss 4 er 5 timer på skolen fram til ca. 13:00

Det er avgjørende at Brakar kan rekke omkjøring av to skyssrunder under de modellene som er framlagt. Brakar er også avhengig av å se andre vanlige skyssruter inn i sammenhengen, når skoleskyssen planlegges, og det er kun alternativer som i følge Brakar lar seg gjennomføre som legges frem i høringen. Dette gjelder blant annet forslaget fra foreldrene om en times utvidelse av skoledagen for 1.- 2. trinn på tirsdag.

Sigdal kommune har fått forespørsel om det er mulig å utvide skoledagen med 6 minutter ekstra pr.uke. Sigdal kommune kan rent teknisk oppfylle minstekravet ved å legge disse 6 minuttene inn som en del av skoledagen, men dette er ikke en løsning rådmannen kan gå for over tid. Pedagogiske vurderinger tilsier at det beste læringsutbytte fås ved at det gis en hel skoletime. For å imøtekomme foreldrenes behov for tilrettelegging og omorganisering legges det likevel frem et alternativ hvor det fortsatt vil være 4 dagers ordning fra høsten 2019, og 5 dagers skoleuke fra januar 2020.

Sigdal kommune gir i dag et timetall på 5244 årstimer. Kravet til minstetimetallet er 5272 årstimer. Det legges frem fem ulike modeller til høring. Alle alternativene som legges frem oppfyller kravet.

Alternativer som det ønskes innspill på:

Alternativ	
1	Hel dag man, kort dag tir, hel dag ons, kort dag tor og hel dag fre.
2	Hel dag man, kort dag tir, hel dag ons og tor og kort dag fre.
3	Hel dag man, kort dag tir og ons, hel dag tor og fre.
4	En overgangsordning med 4 dager frem til jul 2019 og deretter 5 dager fra januar 2020.
5	En overgangsordning med 4 dager skoleåret for de yngste elevene og hvor eleven har 5 minutter ekstra undervisning hver dag for 1.- og 2. trinn 2019/2020 og det innføres 5 skoledager fra skoleåret 2020/2021 med utg. pkt. i alt. 1,2 eller 3.

Alternativ 1:

1. 2. 3. og 4. årstrinn ved barneskolene i Sigdal fordeler timene på 5 dager i uka. Det avsettes mere tid til undervisning, skolemat og til lekeaktiviteter/fysisk aktivitet. I alternativ 1 vil elevene få en jevn fordeling av skoledager. Uka starter med en hel dag, så annen hver dag – hel og halv dag.

Ordninga innføres f.o.m. skoleåret 2019/2020 for 1. og 2. trinn. Skoleåret 2020/2021 innføres samme ordning for 3. trinn, og skoleåret 2021/2022 innføres den for 4. trinn.

	Alt.1					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Sum
1.trinn	6	4	6	4	6	26

2.trinn	6	4	6	4	6	26
3.trinn	6	4	6	4	6	26
4.trinn	6	4	6	4	6	26
Sum 1.-4	Skyss 1	Skyss 2	Skyss 1	Skyss 2	Skyss 1	104
Årstimer 45min						3952
Årstimer 60 min						2964
5.trinn	6	4	6	6	6	28
6.trinn	6	4	6	6	6	28
7.trinn	6	4	6	6	6	28
Sum 5-7	Skyss 1	Skyss 2	Skyss 1	skyss 1	Skyss 1	84
Årstimer 45						3192
Årstimer 60 min						2394
Sum årstimer 60 min 1.-7						5358
Ungdoms- skolen	Skyss 1	Skyss 3	Skyss 1	Skyss 1	Skyss 1	
Årstimer	ivaretar	minstetimetallet				

Alternativ 2:

1. 2. 3. og 4.årstrinn ved barneskolene i Sigdal fordeler timene på 5 dager i uka. Det avsettes mere tid til undervisning, skolemat og til lekeaktiviteter/fysisk aktivitet. I alternativ 2 vil uka være mer ujevn med to fulle dager etter hverandre (onsdag og torsdag)

Ordninga innføres f.o.m. skoleåret 2019/2020 for 1. og 2. trinn. Skoleåret 2020/2021 innføres samme ordning for 3. trinn, og skoleåret 2021/2022 innføres den for 4. trinn.

	Alt.2					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Sum
1.trinn	6	4	6	6	4	26
2.trinn	6	4	6	6	4	26
3.trinn	6	4	6	6	4	26
4.trinn	6	4	6	6	4	26
Sum 1.-4	Skyss 1	Skyss 2	Skyss 1	Skyss 1	skyss 2	104
Årstimer 45min						3952
Årstimer 60 min						2964
5.trinn	6	4	6	6	6	28
6.trinn	6	4	6	6	6	28
7.trinn	6	4	6	6	6	28
Sum 5-7	Skyss 1	Skyss 2	Skyss 1	skyss 1	Skyss 1	84
Årstimer 45						3192
Årstimer 60 min						2394
Sum årstimer 60 min 1.-7						5358

Ungdoms- skolen	Skyss 1	Skyss 3	Skyss 1	Skyss 1	Skyss 1	
Årstimer	ivaretar	minstetimetallet				

Alternativ 3:

1. 2. 3. og 4. årstrinn ved barneskolene i Sigdal fordeler timene på 5 dager i uka. Det avsettes mere tid til undervisning, skolemat og til lekeaktiviteter/fysisk aktivitet.

I alternativ 5 presenteres onsdag som en kort dag i tillegg til tirsdag som er dagens løsning.

Ordninga vil bli innført f.o.m. skoleåret 2019/2020 for 1. og 2. trinn. Skoleåret 2020/2021 innføres samme ordning for 3. trinn, og skoleåret 2021/2022 innføres den for 4. trinn.

	Alt.5					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Sum
1.trinn	6	4	4	6	6	26
2.trinn	6	4	4	6	6	26
3.trinn	6	4	4	6	6	26
4.trinn	6	4	4	6	6	26
Sum 1.-4	Skyss 1	Skyss 2	Skyss 1	Skyss 2	skyss 1	104
Årstimer 45min						3952
Årstimer 60 min						2964
5.trinn	6	4	6	6	6	28
6.trinn	6	4	6	6	6	28
7.trinn	6	4	6	6	6	28
Sum 5-7	Skyss 1	Skyss 2	Skyss 1	skyss 1	Skyss 1	84
Årstimer 45						3192
Årstimer 60 min						2394
Sum årstimer 60 min 1.-7						5358
Ungdoms- skolen	Skyss 1	Skyss 3	Skyss 1	Skyss 1	Skyss 1	
Årstimer	ivaretar	minstetimetallet				

Alternativ 4:

Høstens 1.- og 2. trinn beholder 4 dagers uke frem til jul 2019. Fra januar 2020 blir det 5 dagers uke. Da vil høstens 1. trinn (elever f.2013) gå over i alternativ 1 skoleåret 2020/2021. Høstens 2. trinn (elever f. 2012) vil fortsette i nåværende ordning med 28 uketimer ut barneskolen.

	Alt. 4 overgangsmodell for 2.klasse til høsten(f.2012)					5 dagers uke fra nyttår 2020
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Sum
1.trinn	6	4		6	6	22
2.trinn	6	4	6	2,31	6	24,31
3.trinn	6	4	6	6	6	28
4.trinn	6	4	6	6	6	28

Sum 1.-4	skyss 1	skyss 2	Skyss 1	Skyss 2	skyss 1	102,31
Årstimer 45min						3887,78
Årstimer 60 min						2915,835
5.trinn	6	4	6	6	6	28
6.trinn	6	4	6	6	6	28
7.trinn	6	4	6	6	6	28
Sum 5-7	Skyss 1	Skyss 2	Skyss 1	skyss 1	Skyss 1	84
Årstimer 45						3192
Årstimer 60 min						2394
Sum årstimer 60 min 1.-7						5309,835
Ungdom	Skyss 1	Skyss 3	Skyss 1	Skyss 1	Skyss 1	
Årstimer	<i>ivaretar</i>	<i>minstetimetallet</i>				

	Overgangsmodell for første klasse til høsten(f.2013)				5 dagers uke fra nyttår 2020	
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Sum
1.trinn	6	4	6	2,31	6	24,31
2.trinn	6	4	6	4	6	26
3.trinn	6	4	6	4	6	26
4.trinn	6	4	6	4	6	26
Sum 1.-4	Skyss 1	Skyss 2	Skyss 1	Skyss 2	skyss 1	102,31
Årstimer 45min						3887,78
Årstimer 60 min						2915,835
5.trinn	6	4	6	6	6	28
6.trinn	6	4	6	6	6	28
7.trinn	6	4	6	6	6	28
Sum 5-7	Skyss 1	Skyss 2	Skyss 1	skyss 1	Skyss 1	84
Årstimer 45						3192
Årstimer 60 min						2394
Sum årstimer 60 min 1.-7						5309,835
Ungdom- skolen	Skyss 1	Skyss 3	Skyss 1	Skyss 1	Skyss 1	
Årstimer	<i>ivaretar</i>	<i>minstetimetallet</i>				

Alternativ 5:

I denne ordningen beholdes 4 dagers uken for de yngste elevene skoleåret 2019/2020 og det innføres 5 skoledager fra skoleåret 2020/2021. (alternativ 2 eller 3)

I dette alternativet sprer vi undervisningstiden ut over 1. og 2. trinn med 5 minutter hver dag. En slik utvidelse av skoleuka med noen minutter pr. klasse pr uke vil høsten 2019/2020 kun være en teknisk tilpasning til minstetimetallet og ha liten innvirkning på læringsutbyttet. Skolens start- og slutt tid blir den samme, men friminuttene kortes ned. Fra skoleåret 2020/2021 innføres alternativ 2 eller 3.

Årstimer i Sigdal	Årstimer lovkrav	Differanse klokketimer i året	Differanse skoletimer i året	For lite i uka i løpet av barneskolen
5244	5272	28	37,33	Ca. 1 skoletime

Høringsfrist settes til: 18.03.2019.

Alle innspill sendes Sigdal kommune digitalt ved å bruke [høringssvar skjema](#) .
Alle høringsinnspill blir journalført som et inngående brev.

Høringsinstanser:

Utdanningsforbundet

Fagforbundet.

FAU ved barneskolene

Kommunalt FAU

Ungdomsrådet

Foresatte i Sigdal kommune

Samarbeidsutvalget i barnehagene